بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިންމުން

- **ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު:** 2021/HC-B12/46
- **އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:** ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- **އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ފަރާތް:** ޝަފާޢު ޝަރީފް / ޕިންކްރޯޒް، ގދ.ތިނަދޫ
- **މައްސަލައިގެ ބާވަތް:** ކޯޓު އަމުރު (ބަންދުން ދޫކުރުން)

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން ޝަހީމް
ފަނޑިޔާރު ޢަލީ ސަމީރު
ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން މަޒީދު

ނިންމި ތާރީޚް: 29 ޞަފަރުލްޚައިރު 1443
06 އޮކްޓޫބަރު 2021

ހައިކޯޓުގައި ޤަޟިއްޔާ ނަޒަރުސާނީ ކުރެވުނު ތާރީޚު:

21 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1443

29 އޮކްޓޫބަރު 2021

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ޤަޟިއްޔާ އަމުރު:

- ނަންބަރު: Q10C/MA/2021/2031
- ނިންމި ކޯޓު: ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުވެނައިލް ކޯޓު
- ބާވަތް: ޤަޟިއްޔާ އަމުރު (ބަންދުން ދިގުކުރުން)
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު: 19 އޮކްޓޫބަރު 2021
- ނިންމި ތާރީޚު: 19 އޮކްޓޫބަރު 2021

ފަނޑިޔާރު ހަސަން ޝަރީފްގެ ރައުޔު (މި ރައުޔަށް ފަނޑިޔާރު ޢަލީ ސަމީރު އާއި ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީމް ތާއީދު ކުރައްވައެވެ.)

ތަޢާރަފު

1. މިއީ، ގދ.ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު Q10C/MA/2021/2031 ކޯޓު އަމުރު އެ ކޯޓުން ނިންމާފައިވަނީ ފޯނާއި އެކްސެސަރީޒާ ހިފާފައި ކަމަށާއި، އެ އަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ހިރާސްތުގެ ހުށަހަޅުއްވުމުން ބަލައިގަނެ ފާސްކުރެވިފައެވެ. މި ފާސްކުރެވުނު އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތަކީ، ގދ.ތިނަދޫ / ވިނަރެސް، ސޯފާރު ސަރވިސްއަށެވެ.[1]

ކަންހިނގާފައިވާ ގޮތް

2. އުމުރުން 04 (ހަތަރެއް) އަހަރުގެ އަންހެން ކުއްޖަކަށް 2020 އޮގަސްޓް 03 ވަނަ ދުވަހުގެ ވަގުތެއްގައި ކުއްޖާގެ ބައްޕަ ކަމަށްވާ ގދ.ތިނަދޫ / ވިނަރެސް، ސޯފާރު ސަރވިސް ޖިންސީ ގޯނާކުރިކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވިގެން މައްސަލައިގައި ގެރިގެން މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކަލެއް ކުރިމަތި ވާނެކަމަށް ފެންނާތީ އާއި ހިރާސްތުން ހުރި މިހާރުން ހެކިންނަށް ނުފޫޒު ފޯރުވުން ވަސީލަތެއް ކުރެވިދާނެކަމަށް ފެންނާތީ، 04 އޮގަސްޓް 2020 ވަނަ ދުވަހުގެ 03:16 ގައި ސޯފާރު ސަރވިސް ހައްޔަރުކުރެވިފައެވެ.[2]

3. އެ މައްސަލާގައި ސޯފާރު ސަރވިސްގެ ބަންދުގެ މުއްދަތު ދިނުމަށް ގދ.ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓަށް ހާޒިރުކުރުމުން، ސޯފާރު ސަރވިސް ބަންދުކުރުމަށް އަމުރުކުރައްވާފައިވެއެވެ.[3]

4. ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް ނިންމި ސަބަބު ކަމަށް އެ އަމުރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ އަންނަނިވި ގޮތުންނެވެ.

> "ގދ.ތިނަދޫ ވިނަރެސްގެ ސޯފާރު ސަރވިސް ދިފާޢުކުރަނިވި މަސްތުވެފައި ހުރި، އުމުރުން 4 އަހަރުގެ އަންހެން ކުއްޖަކަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރިކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ މައްސަލައިގައި، މިހާރު ހައްޔަރުކުރެވިފައިވާ ކޯޓު އަމުރުގެ ދަށުން ތަޙުގީގުކުރުމުގައި ހައްޔަރުކުރުމަށް އޭނާ ޖަމާޢަތަށް ބިރުވެރި އަސަރު ކުރާ

---

[1] ދިވެހި ރައްޔިތެއްކަން އަންގައިދޭ ކާޑު ނަންބަރު A104320

[2] މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސް ނަންބަރު: TD128691 ހައްޔަރުކުރުމުގެ [illegible] މަޢުލޫމާތު ފޯމު.

[3] [illegible] [illegible] ގދ.ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު Q10C-CA/145/2020 ކޯޓު އަމުރު

ހިނގާފައިވާކަމަށް މައްސަލައިގެ ތުހުމަތުކުރެވޭ ފަރާތް ފާހަގަކޮށްފައިވާތީ، މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން [illegible] (ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 [illegible]) ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގައި އެއްގޮތަށް [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 ގެ 30، 28، 2 ވަނަ މާއްދާގެ [illegible] މި ޤާނޫނުގެ 30ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މިފަދަ [illegible] ޓޮކްސިކޮލޮޖީ [illegible] ޓޮކްސިކޮލޮޖީ ލެބޯޓަރީގެ ފަރާތުން [illegible] ޓޮކްސިކޮލޮޖީ ލެބޯޓަރީގެ ފަރާތުން [illegible] ޓޮކްސިކޮލޮޖީ ލެބޯޓަރީ [illegible] މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 ގެ [illegible]."

5. [illegible] މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން [illegible] ޓޮކްސިކޮލޮޖީ ލެބޯޓަރީގެ [illegible][4] [illegible][5] އަދި [illegible] ޓޮކްސިކޮލޮޖީ ލެބޯޓަރީގެ ފަރާތުން [illegible].[6]

---

[4] މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ނަންބަރު 171-E(S)/196/2020/918 ސިޓީ

[5] މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ނަންބަރު 171-E(S3)/Q10C/2020/40 ސިޓީ (04 އޮގަސްޓް 2020)

[6] ޓޮކްސިކޮލޮޖީ ލެބޯޓަރީގެ ނަންބަރު 196-A2/Q10C/2020/24 ސިޓީ (05 އޮގަސްޓް 2020)

6. އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ހުށަހެޅުމާ އެއްގޮތަށް ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީ ވިލިނގިލީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުން ސުޢާދު ޝަރީފްގެ ބަންދު މުރާޖަޢާކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި 06 އޮގަސްޓް 2020 ދުވަހުގެ 21:45 އިން ފެށިގެން ސުޢާދު ޝަރީފް ރިމާންޑް ޖަލްސާގައި ބަންދުކުރުމަށް އަމުރުކުރެވިފައިވެއެވެ.[7]

7. މި މައްސަލައާއި ގުޅިގެން 11 އޮގަސްޓް 2021 ދުވަހު ބޭއްވުނު ޝަރީޢަތުގެ ޖަލްސާގައި ސުޢާދު ޝަރީފްގެ ފަރާތުން، އެ ފަރާތުގެ ބަންދު މުރާޖަޢާކުރުން ވިހި ދުވަސްވެފައިވާތީ، އެ ފަރާތް ބަންދުކުރެވިފައިވަނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން ކަމަށް ބުނެ ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް އެދިފައިވުމުން، ސުޢާދު ޝަރީފްގެ ބަންދު މުރާޖަޢާކުރުމަށް އަޑުއެހުމެއް 19 އޮގަސްޓް 2021 ގައި ބޭއްވުމަށްފަހު، ސުޢާދު ޝަރީފް ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް އަމުރު ކޮށްފައިވެއެވެ.[8]

8. މި ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައި ވަނީ އިސްވެ ބުނެވުނު ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީ ވިލިނގިލީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު Q10C/MA/2021/2031 ކޯޓު އަމުރެވެ.

ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީ ވިލިނގިލީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ބަންދުންދޫކުރުމުގެ އަމުރު ބިނާކޮށްފައިވާ މައިގަނޑު ނުކުތާތައް

9. ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީ ވިލިނގިލީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުން ބަންދުންދޫކުރި އަމުރު ބިނާކޮށްފައިވަނީ، އަންނަނިވި އަސާސްތަކުގެ މައްޗަށެވެ.

9.1 ސުޢާދު ޝަރީފް ޝަރީޢަތް ރިމާންޑު ބަންދުކުރަން ނިންމި ކޯޓު އަމުރުގައި 12/2016 ގެ ދަށުން ޝަރީޢަތް ރިމާންޑު ބަންދުކުރަން ނިންމި ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައި އޮތީ ޤާނޫނުގެ ކުރަންޖެހޭތަނާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/HC-A/155 ޤަޟިއްޔާގެ ފަތުވާ 1 ވަނަ "12/2016 ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު ތަންފީޒުކުރަމުންދާއިރު ނަމަވެސް ޤާނޫނު 12/2009 އެވެ.." މިހެން ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ ދެން ތަންފީޒުކުރެވިދާނެ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފުލްބެންޗުގައި ވަކިވެފައިވާ ބައްޔަށްކުރުވާ ބަންދުކުރެވިފައިވުމުން، އެ ފަތުވާގެ ނަތީޖާއެއްގެ ގޮތުން ކޯޓު އަމުރު އިސްވެދިޔަ

---

[7] ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީ ވިލިނގިލީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު Q10C-CA/147/2020 ކޯޓު އަމުރު

[8] ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީ ވިލިނގިލީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު Q10C/MA/2021/2031 ކޯޓު އަމުރު

ކަމަށް ބެލެވެން ނޯންނާނެކަމާއި، އެ އަމުރުގައި ލިޔެފައި އޮތް ގޮތް އެނޫން ގޮތަކަށް ބަދަލުވި ކަމަށް ޤާނޫނީ ގޮތުން ދަށު ކޯޓުން ބަލަންޖެހޭ ގޮތަށް، އެފަދަ ނިންމުމެއް ހައިކޯޓުގެ އެ ޤަޟިއްޔާގައި ނިންމި ކަމަށް ނުބެލެވޭނެކަމާއި، އަދި އެފަދަ ނިންމުމެއް ނިންމި ނަމަ އެ ނިންމުން އޮންނާނީ [illegible] ބަދަލުގައި [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށްވާތީ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޯޓުގެ ނަންބަރު Q10C-CA/147/2020 ކޯޓު އަމުރުގައި 12/2016 ގެ ދަށުން ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަންދުކުރަން ނިންމި ކަމަށް އޮތް އަމުރު ޤާނޫނީ ގޮތުން އެނޫން ގޮތަކަށް ބަދަލުވެފައިވާކަން އެނގެން ނުވާތީ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޯޓުގެ ނަންބަރު Q10C-CA/147/2020 ކޯޓު އަމުރު އިސްލާހުވެފައި ނުވާކަމަށް ބުނާ ސަބަބު.

9.2 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ޚާއްޞަ [illegible] [illegible] ޤާނޫނު) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ [illegible]، އެ ޤާނޫނުގައި މިފަދަ ކުށްތަކަށް [illegible] މީހުން ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން [illegible] [illegible] [illegible] ބަޔާންކޮށްފައިވާ [illegible]، [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަންދުކުރުމުގައި [illegible]، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/SC-A/13 (ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އަބްދުއްސައްތާރު) ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުޞޫލު [illegible] [illegible] [illegible] ބުނާ ސަބަބު.

9.3 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/SC-A/13 (ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އަބްދުއްސައްތާރު) [illegible] ސުޕްރީމް ކޯޓުން [illegible] 04 (ހަތަރެއް) [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] ޖިންސީ [illegible] [illegible]، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން [illegible]

ނިންމާފައިވާ އިޖުރާއަތު ތަންފީޒުކޮށްފައިނުވާކަމަށާއި، އަދި އެ އިޖުރާއަތު ތަންފީޒުކުރުމަށް ނުވަތަ މުރާޖަޢާކޮށްދިނުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އޮފީހުން އެދިފައިނުވާކަމަށް ބުނާ ސަބަބު.

9.4 ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަންދުކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުންނަކަމަށާއި، އެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަންދުކޮށްފައި ތިބޭ މީހުންގެ ބަންދު ކޮންމެ 30 (ތިރީސް) ދުވަހުން މުރާޖަޢާކުރަންވާނެ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، މި މައްސަލައިގައި ސުއާދު ޝަރީފުގެ ބަންދު މުރާޖަޢާނުކުރާތާ 05 (ފަހެއް) މަސްދުވަސް ވެފައިވާއިރު، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން ބަންދު މުރާޖަޢާކޮށްދިނުމަށް އެދިފައި ނުވާކަމަށް ބުނާ ސަބަބު.

އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާ

10. ބުނެވުނު އަމުރު[9] އެ ކޯޓުން ނެރެފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ، އެ އަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން އަންނަނިވި ނުކުތާ ހުށަހަޅައި އެ ނުކުތާއާއި ބެހޭގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަދައްކާފައިވެއެވެ. އެގޮތުން، ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާއަކީ:

10.1 ގދ.ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު Q10C/MA/2021/2031 ކޯޓު އަމުރަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި "މަތީ ދަރަޖައިގެ ކޯޓުތަކުން ނިންމާ ނިންމުންތަކަށް ދަށު ދަރަޖައިގެ ކޯޓުތަކުން ތަބާވާންވާނެ" ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލާ ޚިލާފަށް ނެރެފައިވާ އަމުރަކަށްވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

---

[9] [illegible] [illegible] ގދ.ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު Q10C/MA/2021/2031 ކޯޓު އަމުރު

އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ ވާހަކަ

11. އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާއާއި ގުޅިގެން ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ދެއްކި ވާހަކަތަކުގެ ޚުލާޞާގައި އަންނަނިވި ކަންކަން ފާހަގަކޮށްލައިފައެވެ.

11.1 ގދ.ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުން 19 އޮގަސްޓް 2021 ވަނަ ދުވަހު ނެރެފައިވާ އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު Q10C/MA/2021/2031 އަމުރުން ސުޢާދު ޝަރީފް ބަނދުން ދޫކޮށްލަން ނިންމަވާފައިވާ މައިގަނޑު ސަބަބަކީ، ސުޢާދު ޝަރީފް ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަނދުކުރުމަށް 06 އޮގަސްޓް 2020 ގައި އެ ކޯޓުން ނެރުއްވި އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު Q10C-CA/147/2020 އަމުރުގައި، ސުޢާދު ޝަރީފް ބަނދުކޮށްފައިވަނީ "ޤާނޫނު ނަންބަރު: 12/2016" ގެ ދަށުން ކަމަށް [illegible]، ނަމަވެސް އެއީ [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލާގައި [illegible] ގޮތުންނާއި، މި މައްސަލާގައި ސުޢާދު ޝަރީފް [illegible] [illegible] ކަމަށް ނިންމަވައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/HC-A/155 ގެ [illegible] [illegible] އެކަން އެނގެން [illegible] [illegible] [illegible].

11.2 އަދި ބުނެވިދިޔަ މައްސަލާގެ ކަންހިނގާފައިވާގޮތް ބަލާއިރު، ސުޢާދު ޝަރީފްގެ މައްޗަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 04 އޮގަސްޓް 2020 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވިފައިވަނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު: 12/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާ ކުރާ މީހުންނަށް ދޭ ޚާއްޞަ އަދަބު ކަނޑައަޅާ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން ކަމަށެވެ. އަދި އިތުރަށް ސުޢާދު ޝަރީފް ބަނދުގައި [illegible] ވެސް އެދިފައިވަނީ ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާ ކުރާ މީހުންނަށް ދޭ ޚާއްޞަ އަދަބު ކަނޑައަޅާ ޤާނޫނުގެ [illegible] [illegible]، ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާ

ކުރާ މީހުންނާމެދު ޚާއްޞަ އުސޫލުތަކަށް އަމަލުކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ 30 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ހުށަހަޅަން އޮންނަ [illegible] ހުށަހަޅާފައި ނުވާތީ، 04 އޮގަސްޓު 2020 ދުވަހު ސުއާދު ޝަރީފް ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް އަމުރުކޮށްދެއްވުމަށާއި، އަދި އެ އަމުރު ދައުލަތުގެ ފަރާތުން މުރާޖަޢާކޮށްދިނުމަށް އެދުމުން، ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާ ކުރާ މީހުންނާމެދު ޚާއްޞަ އުސޫލުތަކަށް އަމަލުކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ 30 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް [illegible] ހުށަހަޅަން [illegible] ކަމަށް ބަޔާންކޮށް އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު Q10C-CA/147/2020 އަމުރުން ސުއާދު ޝަރީފް ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަންދުކުރުމަށް އަމުރުކުރިކަމަށް ބުނާ ބުނުން.

11.3 ބުނެވިދިޔަ އަމުރުގައި "ޤާނޫނު ނަންބަރު: 12/2016" ހިމެނިފައިވަނީ [illegible] [illegible] [illegible] ބުނެ، އަދި އެކަން [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/HC-A/155 ޤަޟިއްޔާއިން ގދ.ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު Q10C-CA/147/2020 އަމުރުން ސުއާދު ޝަރީފް ބަންދުކޮށްފައިވާ [illegible] [illegible] ކަމަށް ނިންމާފައިވުން ކަމަށް ބުނާ ބުނުން.

11.4 އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ގދ.ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ އަމުރުގައި "ޤާނޫނު ނަންބަރު: 12/2016" ހިމެނިފައި އެވަނީ، [illegible] [illegible] ކަމަށް [illegible] ކަމަށާއި، [illegible] 12/2009 ކަމަށާއި، [illegible] [illegible] [illegible] 12/2009 ގެ ދަށުން ކަމަށާއި، [illegible] [illegible] އަދި ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާ ނިމެންދެން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 ގެ 30 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible]، [illegible] ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/HC-A/155 ޤަޟިއްޔާގެ [illegible] [illegible] [illegible] ބުނާ ބުނުން.

11.5 ގދ.ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު Q10C-CA/147/2020 އަމުރުގައި ވަނީ ކުށެއް ކަމަށްވާއިރު، [illegible] ކުރެއްވުމުގެ ނަތީޖާއަކަށް [illegible]، މިފަދަ ނުރައްކާތެރި ކުށެއްގެ ތުހުމަތުކުރެވޭ މީހަކު ބަންދުން ދޫކޮށްލުން ނޫންކަމަށާއި، މިފަދަ [illegible] [illegible] ހުރި ކަންކަމަށް ބަލައި ދިރާސާކޮށް، އެފަދައިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަންކަންކަމަށް ބުނާ ބުނުން.

11.6 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/30 (ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އަބްދުﷲ ސަޢީދު) ޤަޟިއްޔާގައި، ޤާނޫނު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible]، މި މައްސަލައިގެ މައްޗަށް [illegible] [illegible] ފެންނަކަމަށް ބުނާ ބުނުން.

11.7 މި މައްސަލާގައި [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު: 12/2009 ގެ ދަށުން ކަމަށްވާތީ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/13 (ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އަބްދުﷲ [illegible]) ޤަޟިއްޔާގެ [illegible]، [illegible] [illegible] ޤާނޫނުގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބުނާ ބުނުން.

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން އެދިފައިވާ ގޮތް

12. އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން އެދިފައިވަނީ:

"ގދ.ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު Q10C/MA/2021/2031 (19 މާރިޗު 2021) ކޯޓު އަމުރު ބާޠިލުކޮށްދެއްވައި، ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން [illegible] [illegible] އެ ކޯޓުން [illegible] އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު Q10-CA/147/2020 (06 މާރިޗު 2020) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމުން ކަނޑައަޅުއްވައިދެއްވައި، ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން [illegible] [illegible] [illegible] އެދެމެވެ."

ފިޔަވައިންނެވެ.[10]

އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުގެ ޝަކުވާ

13. އިސްތިއުނާފަށް ހުށަހަޅާފައި ވާގޮތުން އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ދެއްކެވި ވާހަކަތަކުގެ ޚުލާޞާގައި އަންނަނިވި ކަންކަން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

13.1 އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ސުވާލު [illegible] ފަރާތުން މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޯޓުގެ ނަންބަރު Q10-CA/147/2020 ކޯޓު އަމުރު ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 12/2016 ގެ ދަށުން ކަމުގައި [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބުނެ ދެންނެވެ.

13.2 އަދި ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ޕްރޮސިކިއުޝަން ހުށަހަޅާ އިޖުރާއަތު ތަރުތީބުކުރުމަށް ފުރުސަތު ދީ، ދައުލަތުން އެ ފުރުސަތުގެ ބޭނުން ހިފައިފައިވާކަމުގައި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދައުލަތުގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)ގެ ދަށުން [illegible] [illegible] އެ ޤާނޫނުގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގެ ދަށުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބުނެ ދެންނެވެ.

---

[10] އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ފޯމުގެ 11 ވަނަ ސަފުހާ

އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން އެދިފައިވާ ގޮތް

14. އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން އެދިފައިވަނީ:

"ގދ.ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު Q10C-CA/147/2020 (06 ޑިސެމްބަރ 2020) "ޙުކުމް ބާޠިލު" ކޮށް، އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތް ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް އަމުރުކުރައްވައި ނިންމަވާފައިވާ ނިންމެވުން ތާއީދުކޮށް، ގދ.ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުން ނިންމަވާފައިވާ އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު Q10C-MA/2021/2031 (19 ޑިސެމްބަރ 2021) "ޙުކުމް ބާޠިލު" ކޮށް، އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތް ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް ކަނޑައަޅުއްވައިދިނުމަށް ޤާނޫނީ ދިފާޢުކުރުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހައްޤުތައް ހިމާޔަތްކޮށްދިނުމަށް މި ކޯޓުން ނިންމަވައި ދެއްވުން."

މިފަދައިންނެވެ.[11]

ފާހަގަ ކުރެވޭ ކަންތައްތައް

15. މި މައްސަލާގައި ދައުލަތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފުގެ ނުކުތާއާ ގުޅިގެން ދައުލަތުން ދައުލަތުގެ ވަކާލާތުކޮށް ނިޔާބަތުން، މި ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާގައި ގޮތުން ކަނޑައެޅިގެން ޖޫރީ މައިގަނޑު ގާނޫނީ ސުވާލަކީ، އިސްތިއުނާފުކުރުމުގައި މިވާ އަމުރު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފު މަރުޙަލާގެ ކޯޓުތަކުން ބަޔާންކުރާ ފަދަ މަރުޙަލާގެ ނިޔާތަކުން ކޯޓުތަކުން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ބަންދުކުރާ އުސޫލު ދިފާޢުކުރާ ނުވަތަ ނިންމުންތަކާއި އެއްގޮތް ސާބިތުކުރުމުގައި އަސާސްތައް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

16. އެގޮތުން ބަލާއިރު، ސާފުވާ ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް ހުށަހެޅުމާ ގުޅިގެން ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުން 2020 ޑިސެމްބަރ 06 ވަނަ ދުވަހު ނިންމަވާފައިވާ އަމުރަކީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ޚާއްޞަ އިސްތިސްނާއީ ޢަމަލުކުރުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ ދަށުން ނިންމަވާފައިވާ އަމުރުތަކާއި ނުވަތަ އެ ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު)

---

[11] އިސްތިއުނާފު ހުށަހަޅާ ފޯމުގެ 5 ވަނަ ނަންބަރު

ގެ ދަށުން ނިސްބަތްވާ ޢަދުލުއިންޞާފު ޙައްޤު ސާބިތުވާ ގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންނަށް އެ ކަމުގެ ގޮތެއް ނިންމާފައިވާ ކަމުގައި އެނގެން އޮތީއެވެ.

17. ދެން އެއް ސާބިތުވާ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ސަރީޢަތް ނިމުނުދުވަހުން ބަންދުކުރެވިފައި ވީނަމަ ދުވަހުގެ ބަންދު ކޯޓުގެ 30 (ތިރީސް) ދުވަހުން މުއްދަތުހަމަވުމަށް ކުރިން ބަންދުކުރެވިފައިވާނަމަ، ބަންދު މުއްދަތުފުރިއްޖެ ނަމަވެސް ސަރީޢަތް ނިމުނުދުވަހުން ބަންދުކުރެވިފައިވާ ބަންދުކުރެވުނު ނިމުމާއެކުގެން ބަންދުން ދޫކުރުމުގެ އަމުރުތަކުގެ ސަބަބުތަކާ ޙައްޤު ސާބިތުވާ. އަދި މި ސާބިތުވާ ގޮތް ލިބިގެން ދިޔަ މަސައްކަތުގެ ކުރިޔަށް ގެންދެވޭ ދިގު ސާބިތުވެފައިވާ ކަމެއްކަމުގައި ނުބެލެވޭނެއެވެ.

18. ޖިނާއީ ކަންކަމުގައި ބަލާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޝަރީޢަތުގެ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 30 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ:

"(ހ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ބަންދުކުރެވިފައިވާ ކުރިމަތިލާ މި ޤާނޫނުން ބަލާ ޝަރީޢަތުގެ އިޖުރާއަތު ކުރިޔަށް ގެންދިޔުމުގައި، ތުހުމަތުކުރެވޭ ފަރާތެއް ހާޒިރުކުރުމުގައި، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ބަންދު ކުރުމަށް ބަލާ ފަރާތުގެ ތުހުމަތުގައި ކުރިއަށްދާނަމަ މީހާ ބަންދުކުރުމުގެ މުއްދަތުގައި ސަރީޢަތުގެ މުއްދަތު ނިމުމުން، ބަންދުގައި ހުރުމަށް ބަލާފައިވާ އަދާލަތު ސާބިތުކޮށް، ޒާތީ ބަޔާންދިނުމުގައި ޖިނާއީ ކޯޓު ކުރިއަށްގެންދިޔުމުގެ އަމުރު ނުވަތަ ޝަރީޢަތުގެ ތާރީޚު ތަކުގެ ޒާތީ ބަޔާންދިނުމުގައި ޖިނާއީ ކޯޓުގެ މުއްދަތުގައި އަމުރުކުރެވިދާނެއެވެ.

(ށ) މިމާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އަމުރެއް ތަކުރާރު ނުކޮށް ސަބަބެއް ނެތި ވިޔަފާރިން، ޒާތީ ބަޔާންދިނުމުގައި ޖިނާއީ ކޯޓު ކުރިއަށްގެންދިޔުމުގައި، ޒާތީ ބަޔާންދިނުމުގައި ޖިނާއީ ކޯޓު ބަލައިގަނެ ދިނުމުގެ ބޭނުމަށް ކަމުގައިވާނަމަ، ވިޔަފާރިއަށް ޒާތީ ބަޔާންގައި، އެފަދަ އަމުރުތަކެއް އެދި ހާޒިރު ވާނެ ކުރިއަށްގެންދާނެއެވެ."

މިފަދައިންނެވެ.

19. ޖިނާއީ ކަންކަމުގައި ބަލާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޝަރީޢަތުގެ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު[12] އިން މި ޤާނޫނުގެ 30 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ޒާތީ ބަޔާންދިނުމުގައި ޖިނާއީ ކޯޓު އަމުރުކުރެވޭނެ އެއް ކުރިއަށްގެންދާއިރު، މުޖުތަމަޢުގެ ހިމާޔަތް ޖިނާއީ ތުހުމަތުކުރެވޭ ފަރާތުގެ ޙައްޤު، ޝަރުޢީ ބަޔާންކުރުމުގައިވާ ވީމާ ބަންދުގައި ބަހައްޓަން ކޮންމެ ފަރާތެއް އަދި ޝަރުޢީ ބަޔާންކުރުމުގައިވާ ވީމާ ބަންދުގައި ނުބަހައްޓައިފިނަމަ،

---

[12] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 ގެ 31 ވަނަ މާއްދާ

އެފަދަ ކަމެއް އަމަލު ތަކުރާރުކުރާކަމަށް، ނުވަތަ މައްސަލައިގެ ތެރޭ ފާހަގަވެފައިވާކަމަށް، ނުވަތަ ހުށަހަޅާ ނުފޫޒު ފުރުޞަތު މަސައްކަތްކުރާކަމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ސާބިތުކޮށްދީފައިވާކަން އެނގެން ނެތެވެ.

20. މި މައްސަލައިގެ އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް ޢުމުރު ޙައްދު މުޖުރިމުކުރުމާއި ސަރުކާރުގެ މުދަލާއި ހިފެހެއްޓުން ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމުން، ފުލުހުންނަށް ފޮނުވިޔަސް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ހިންގާނެ ޚާއްޞަ އުޞޫލުތަކާބެހޭ ޤާނޫނު)ން ލިބިދޭ ޚާއްޞަ އުޞޫލުތަކަށް އެއްގޮތްވާ އަދަބުގެ ދަށުން ބަހައްޓަންޖެހޭކަމަށް، މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާގޮތުގެ ގޮތުން މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތަށް ދަންނަވާފައިވެއެވެ.[13]

21. މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްގެ މި ދަންނަވާފައިވާ ގޮތަށް، މައްސަލައިގެ ޙާލަތު ބަލައިގެން ޝަރީޢަތުން ނިންމާފައިވާ ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ހިންގާނެ ޚާއްޞަ އުޞޫލުތަކާބެހޭ ޤާނޫނު)ގެ 31 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަން ފުރިހަމަނުވާތީ ޙުކުމާ ޚިލާފަށް ޙުކުމްތަންފީޒު ކުރުމުގައި ހިނގާ ކުޑަކުދިންގެ ބައްޓަންވެފައިވާ މައްސަލައިގެ ޙައްޤު މުޤައްރަރުގައި ޝަރީޢަތުގެ މުޤައްރަރު ނިންމުންތައް ބަންދުގައި ބަހައްޓަންޖެހޭގޮތަށް ފަރާތްތަކުން ފެންނަކަމުން ބަޔާންކޮށް ޙުކުމް ޝަރީޢަތް ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް އަމުރުކޮށް ހުކުމްތަކެއް ދޫކުރުމުގެ ޖިނާއީ ކޯޓުގެ ނަންބަރު Q10C-CA/145/2020 އަމުރުން ނިންމާފައިވާ މުއްދަތުން ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ހިންގާނެ ޚާއްޞަ އުޞޫލުތަކާބެހޭ ޤާނޫނު)ގެ 30 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މި މައްސަލާގައި ޙުކުމްތަންފީޒު ޝަރީޢަތް މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތް ނިންމުން ބަންދުގައި ބަހައްޓައިދިނުމުގެ އަމުރެއް ނެރެދީފައިވާކަމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން، ގެދޮރުވެރި ފޯރުކޮށްދިނުމުގެ ކޯޓުގައި އެދިފައިވާކަން އެނގެން ނެތެވެ.[14]

---

[13] މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްގެ ނަންބަރު 171-E(S)/196/2020/91S ސިޓީ

[14] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ނަންބަރު 171-E(S)/196/2020/91S (05 އޮގަސްޓް 2020) ސިޓީ

22. ސުޢާދު ސަރީފް ސަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުން 2020 އޮގަސްޓު 06 ވަނަ ދުވަހު [illegible] [illegible] [illegible]، ސުޢާދު ސަރީފް ސަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް [illegible] [illegible]، ސުޢާދު ސަރީފް ބަންދުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މި މައްސަލައިގެ ސަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަންދުގައި ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 ގެ 30 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން [illegible] ސުޢާދު ސަރީފް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެނގެއެވެ.

23. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މި މައްސަލާގައި ސުޢާދު ސަރީފް، ސަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަންދުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ސުޢާދު ސަރީފް ސަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަންދުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުން [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުން 2020 އޮގަސްޓު 06 ވަނަ ދުވަހު [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ޢަމަލުކުރާނެ ޚާއްޞަ ޤާނޫނު)ގެ ދަށުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]، އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބަންދުގައި [illegible] [illegible] 12/2009 ގެ [illegible] އެ [illegible] [illegible]. [illegible]، އެ [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible]

އޮވެއެވެ. ނަމަވެސް، އެ އަމުރުގެ ނިޔާ ބައިގައި، އެ އަމުރު ނެރުނުއިރުވެސް ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުންކަމަށް ދޭހަވާގޮތަށް އެ ޤާނޫނުގެ ނަންބަރު ލިޔެފައިވާ ތަން އެގޮތުގައި ޒުވާނުން އިޢުލާނުކުރެވިފައިވާކަން، މިގޮތުން ކަމެއްގެ ތަފްސީލުކޮށް ބަލާއިރު ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ ނަންބަރު އެ އަމުރުގެ ފުރަތަމަ ޕެރެގްރާފުގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުން ފަސްވީ ކަމަށް ނުބެލެވެއެވެ. އަދި ބެލުމުގައި ގޮތަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/HC-A/155 ޤަޟިއްޔާއިންވެސް އެކަން ބަޔާންކޮށްފައި ވަނީކަން އަދި އެކަން ޝަރީޢަތުގެ ސަފުހާތަކުން ވެސް ގެނެސްފައި ވަނީކަން، ޝަރީޢަތުގެ މި ނުކުތާގައި އަމަލުކުރައްވަނީ އެކަށީގެންވާ ހަމަތަކުގެ މަތިންކަމަށް ނުބެލެވެއެވެ.

24. ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް ނެރުނު ބަންދުގެ އަމުރު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވެއެވެ.[15] އަދި އެ އަމުރު ބާޠިލުކުރުމުން ނިންމަވަމުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އެ މަޙްކަމަކުން ބަލާ ފަރާތްތަކުގެ އިއްތިފާޤުން ކަނޑައަޅައި ދެކެވޭ ކަންތައްތަކެވެ.

25. އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ޝަޚްޞު ޝަރީޢަތުގެ މައްޗަށް އުސޫލުގައިވާ ދައުވާއަކީ އިބްތިދާއީކޯޓުން މަޙްކަމާއި ކުރު ކުރުމުގެ ބަދަލުގައި ޖިންސީ ޤާނޫނުތަކުގެ ދަށުގައިކަމެވެ. މި ދައުވާ ކުރުވާ ހުށަހެޅި ޖިނާއީ ވަކީލުގެ ސަރުކާރުގެ ހުށަހެޅުން ހުކުމަކުން ވަކިކުރެވޭ ޖަވާބުދާރީވުމާއި، އަދި ޝަޚްޞު ޝަރީޢަތް ފަށައިގަތުމުގެ ކުރިން ބަންދުގައި ބަހައްޓާ ސަރުކާރުގެ ނުކުތާއަކީ އެކަށީގެންވާ ގޮތެއް ކަމަށް، މިގޮތުން ހުކުމްކޮށް ދެމެހެއްޓުމަށް ބަލަހައްޓާ ކުރިއަށް ގެންދަނީ ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން ޝަޚްޞު ޝަރީޢަތް ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމާ ހުށަހަޅާ ނުކުތާ ބަލައިގަނެވޭނެއެވެ. ބައްޔިނާތްތައް އެއްވެސް ގޮތަކަށް ބަންދު މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ސާބިތުވުމުގެ ބަދަލުގައި ކުރިއަށް ގެންދާށެވެ. ބަންދުކުރުމުން، ޝަޚްޞު ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް ކުރިން ނިންމުން ޝަރީޢަތުގެ ބަންދު މުއްދަތުކުރުމުގެ އެކަށީގެން ހުރި ބެލެވެއެވެ.

---

[15] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/HC-A/155 ޤަޟިއްޔާ

26. ދެން މި މައްސަލާގައި އިތުރަށް އުފެދޭ ސުވާލަކީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)ގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ޝުޢާޢު ޝަރީފްގެ ބަންދު މުރާޖަޢާކުރަންޖެހޭތޯ އުފެދޭ ސުވާލެވެ.

ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވަނީ އަންނަނިވި ގޮތަށެވެ.

> "މި މާއްދާގެ (ނ) ނުވަތަ (ރ)ގެ ދަށުން ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން މީހަކު ބަންދުގައި ބަހައްޓަން ކޯޓުން ނިންމައިފިނަމަ، އެ ނިންމުން ކޮންމެ 30 (ތިރީސް) ދުވަހަކުން މުރާޖަޢާކުރަންވާނެއެވެ. އަދި އޭނާ އިތުރަށް ބަންދުގައި ބަހައްޓަން ޖެހޭ ސަބަބެއް އޮތްތޯ [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަށަވަރުކުރަންވާނެއެވެ."

27. ޝުޢާޢު ޝަރީފް ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަންދުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ހިންގާނެ ޚާއްޞަ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)ގެ 30 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާގޮތުގެ މަތިން ކޮންމެ ތިރީސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 31 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

28. [illegible] [illegible]، ޝުޢާޢު ޝަރީފް [illegible] ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

29. އެހެންކަމުން، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ވ) ގެ ދަށުން އިސްތިއުނާފުރައްދުވާ ފަރާތުގެ ޙައްޤު މުރާޢާނުކުރާކަމަށް ބުނެ އެ މުއްދަތުގެ ފަހުން ބަންދުގައި ހުންނަ ހުކުމަކީ ޤާނޫނާ ޚިލާފުކަމެއް ކަމަށް ކަނޑައަޅައި އިސްތިއުނާފުރައްދުވާ ފަރާތް ބަންދުން ދޫކޮށްލަންޖެހޭނެ ކަމަކަށް ޤަބޫލެއް ނުކުރެވެއެވެ. އެހެނީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/108, 2020/SC-A/109 އަދި 2020/SC-A/110 ޤަޟިއްޔާއިން އެކަން ވަރަށް ސާފުކޮށް އެނގެން އޮތީއެވެ.

30. ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 ގެ ދަށުން ބަންދުކުރެވިފައިވާ މީހެއްގެ ބަންދު މުރާޢާކުރަންޖެހޭނީ އެ ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތިންކަމުގައި އަހުރެންނަށް ޤަބޫލުކުރެވެއެވެ. އެއީ، ޚާއްޞަ ޤާނޫނުގައި ވަކިކަމަށް ވަކިގޮތަކަށް ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހާލަތުގައި އާންމު ޤާނޫނަށް ރުޖޫޢަވާންޖެހޭނެ ޤާނޫނީ ހަމައެއް ނެތީއެވެ.

31. އިސްވެ [illegible] ކަންކަން [illegible]، އިސްތިއުނާފު[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ޙުކުމް

ދެންފަހެ، އިސްވެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] ބަންދުގައި ބަހައްޓަން ނިންމާފައިވާ 06 އޮގަސްޓް 2020 ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޯޓުގެ ނަންބަރު Q10C-CA/147/2020 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޯޓުގެ ނަންބަރު Q10C/MA/2021/2031

އަމުރު، މި ޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގެ، އިއްތިފާގުން ބާޠިލްކޮށްފީމެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާ ބެއްލެވި ފަނޑިޔާރުން:

ފަނޑިޔާރު ޢަލީ ސަމީރު ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު ފަނޑިޔާރު ހުސައިން މަޒީދު

(ރިޔާސަތު)